

Тюбешу

Юрий Коков энци иели эмда къырал структураланы ишлерине ахча тутхучулукъ эптерге кереклисиз чертгенди

Тонене Къабарты-Малксарны Башчысыны къуллугун болжалык халда тутургун Юрий Коков «Российи Сербарны» акционер обществу Север Кавказ банкы башчысы Пётр Колтыгин эмда апрель айдан башлан анга тамата-ль эптерж Александр Золотарев эм банкны КъМР-де беломононо управлюющий Хамитов Урусбиев бла иччи тюбешу бардырганды.

Аны къезиунде гиче эм орталык предпринимательствону эмда эл молкюно айналыуде эки жагына да хайргы байламлыкка къурауу вопросларына къаралганды. Тюбешуде экономиканы артыкъда бек айныган беломононе лыгатына кредитте беруу жаны бла Къабарты-Малксарга деп эми жарашдырылган программа тинтилгенди. Юрий Коков энци

иели эмда къырал структураланы ишлерине ахча тутхучулукъ эптерге кереклисиз чертгенди. Ол республикада жашагъананы жа- нындан «Российи Сербарканы»- сынаулулукъ улуу болгъаным да белгилгенди.

КъМР-ни Башчысыны къуллугун болжалы халда тутургун эмда Правительствону пресс-службасы.

Къабарты-Малксар Республиканы къырал саугъалары бла саугъалауун юсюнден Къабарты-Малксар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Ишлерине жетишимле болдургъанлары эм кеп жыланы бет жарыкты урунганлары ючюн Къабарты-Малксар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугъалары ЗЕУШЕВА Тамара Андурьевичи «Чегем муниципальный району жер-жерли администрацияны контроль-ревизию беломононо таматасын, «Къабарты-Малксар Республиканы сыйлы журналисты» деген ат атарга АХМАТЛАНИ Илиясны къызы Марямга эм «Эльбрусские новости» газетни редакциясы къырал казна учрежденияны малксар тил беломононо таматасын КАНКОВА Зарина Саадуловнага эм «Кабардино-Балкарская правда газет» къырал казна учрежденияны баш редактору орусбасарына «Горняк» газетни баш редакторуна,

Къабарты-Малксар Республиканы Башчысыны къуллугун болжалы халда тутургун Нальчик шахар, 2014 жылда 5-чи мартда, №66-УТ

«Къабарты-Малксар Республиканы культу- раны сыйлы къуллукъчу»- ДОДУЛАНИ Таубийни къызы Асегга эм «Эль- брус» издательство» къырал казна учрежденияны директоруну орусбасарына ПЕРЕГУДА Наталья Васильевнага эм сабылейке онгла къырал берген «Къабарты-Малксар Респу- бликаны Прохладный шахар округуну жер-жерли администрациясында искусстволаны сабий шко- лу» муниципальный билим беруу учрежденияны директоруна, «Къабарты-Малксар Республиканы эл молкюно сыйлы къуллукъчу»- ДОШЕНКО Надежда Дмитриевнага эм Май рай- онну баш ветеринар врачына «Къабарты-Малксар Республиканы ветеринарию управлюющиси» къырал казна учрежденияны Май району филиалыны къырал ветеринар инспекторуна.

Ю. КОКОВ

Жамауат палата

Ишчи усталыкъланы алгъыннгы гаражаларын къалай бла къайтарыргъа амал баргы?

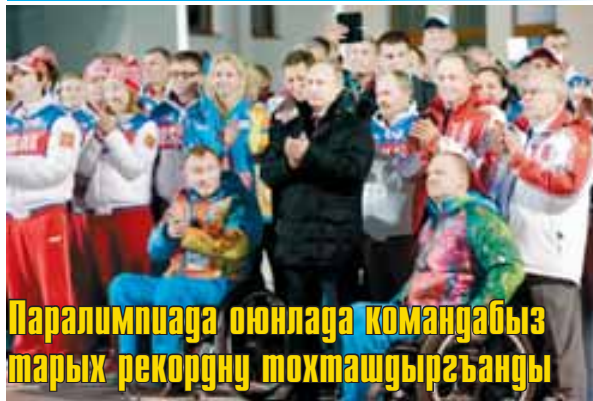
Ма ол сорууга жууапла излегенди Жамауат пала- таны членлери озган байрым кюн келсини кезиулю жыйылуларында. Аны Къабарты-Малксар къырал аграрный университетде да бошдан бардырмагъанды. Ол эл молкге, промышленностька да каарла хазырауу- ну горбехисиди, дегер болукъуду.

Бу темагъа кере бек алгъа доклады бла да селешгенди КъМР-ни Жамауат палатасыны председатели Пшикан Таов селешгенди. «Хурметли коллегала, биз белгилеген проблема бююнлюкде бек магналынды эм аны тамаллау а баш бардырыл- бирди. Аны палатаны член- лери алгъарыкъла бир къа- ум жууапла адамла бла да

билим берген окъуу юйледе специалистени хазыраууга эс бурургъа, алада тийишли онгла къурагъа кереклисиз чертгенди доклады. «Арт бир ненча жылны ичинде ишчи усталыкъланы даража- лары тоше баргъанды, алгъа кез къарам торленгенди. Ата-анала окъуна сабийле- рине: «Сен врач, кабинет, юрист, къуллукъчу болу- ргъа керексе», деп, ол оюму синдиреди. Ахчанылар къоратып, ол усталыкъла окуткъанды. Аланы алгъан- ланы асламы иш талмай къыйналады», дегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Спорт байрам

Паралимпиада оюнлада командабыз тарых рекордну тохташдыргъанды

Россей Федерацияны жыйым- дыкъ командасы, Сочиде бол- шагъан Паралимпиадада битеу да 80 майдан алып, оюнланы тарыхында рекорд тохташды- ргъанды. Аны бла командабыз эсебинде 30 «алтын», 28 «кю- миш» эм 22 доммакъ майдал барды. Алгъынны рекордуру 1984 жылда Австрияда бардырылган оюнлада ол жерли спортчула тохташдыргъан эмде. Битеу да ала 70 майдан алып, аладан 34 «алтын» болганды. Белгилерчады, следж- хоккейден бизни командабыз быллай эришюлеге биринчи кере къатышып «кюмиш» ал- гъанын. Ала финалда жаланда американыла 1:0 эсен бла хорлатхандыла.

Оюнланы ахырында майдал- ланы санына иги къошумду- лукну лыбачыларыбыз этген- диле. Шабат кюн, эр кишилени арасында, лыжалда оюмлюк 10 километрге чебыт бар- дырылган эришюледе бизни спортчуларыбыз битеу алы жерлени алгъанды. Солу кюн а, спортну ол торлюсонде 5 километрге чебыду Анна Миленина финиште биринчи келгенди. Дагында аллай бир узунлыкъга барыууда келери осал керегилени арасында биз- ни къызларыбыз Елена Ремизова, Михалина Лысова эм Юлия Будаева финиште бири-бири- зындан келгенди эм битеу майдалланы къытхандыла. Эр кишилени арасында 10 километ-

рге оюмлюк чебышыууда Станислав Чохлаев да «кюмиш» колулу болгъанды.

Майдалланы эсеплери

Table with 4 columns: Country, Gold, Silver, Bronze

Ахыры 2-чи бетдеди.

РЕФЕРЕНДУМ

Къырым жалынчакъсыз къырал болгъанын тохташдыргъанды

Быйык кюн бардырылган референдумда Къырымда жашагъанланы 96,77 проценти Россейге къошулуу жа- нлы болуп къол кетиргенди. Тонене уа аны Баш Совети республиканы жалынчакъсылыгъыны юсюнден бегимни қаабыл кйргенди. Депутатла Россейден Къырымны РФ-ни къауумна жангы субъектничка къошарын тилегенди.

Документни биринчи пун- ктында бы жарым айрыкъм жалынчакъсыз эркин къырал «Къырым Республика - бол- гъаны, анда Севастополь ша- харгъа энци статус берилгени тохташдырылганды. Алай Севастопольну шахар совети тонене Россейге энци субъект- нича-федеральный даражалы шахарча кирлигин юсюнден оную этгенди. Депутатла ша- харны Координация Советини

башчысы Алексей Чалыйге Рос- сейде бла тийишли келишимге къол салыргъа эркинлик бергенди. «Къырым Республика баш- ха къыралла бла халларын теңликки, мамарлыккыны, огу- нулу къошулуукну мурдорунда эмда къыралланы араларында политика, экономика, культура жагы бла бирге ишлеуно битеу дунинда да къабыл керюлген жорукъларына кере къурагъа мурат этеди. Къырым Республика

Бириккен Миллетлени Организа- цияны, дунияны битеу къырал- лары Къырымны халкълары келери ырызлыкълары бла къа- ргъан жалынчакъсыз къыралны къабыл керюрге макъарды», деп айтылау парламентни бегиминде.

Тоненден бери жарым айы- рыкъамны жеринде Украинаны законодательствосу жорюм- ейди. Баш Раданы эм Украинаны башха къырал органдарыны 2014 жылда 21-чи февралдан сора чыгарылган оюналары тохтурмайдыла. Ол къыралны башха законлары уа Къырымны жеринде «республиканы кеси- лени тийишли норматив актылары чыгарылгъынычы» жорютолюк- люкюле.

Украинаны къырал органдары Къырымны жеринде ишлери тохтаылдыла. Аланы полномочилары, ырызсылары эм ахчаны республиканы кы- рал органдарына кеңедиле. «Гражданиланы эмда экономика ишни бардырган субъектлени эркинликлерини бла праволарын жалчытыр муратда» Украинаны оюдлери Къырым Республикада алыкъа ишлеридиле. Алай аны Украинаны законодательствосу Къырымны жеринде хайырлануу бла байламлы оюналары тонене къабыл этилген бегимге «юйре келмеге керекдиле. Къырымны жеринде огаргъы оюд орган- лагъа республиканы жеринде бла Севастополь шахарда болган апелляция оюдле саналадыла.

Оюм

Адалыб ШХАГОШЕВ: Ата журтларыбызны къоруулауу къоярыкъ туюлбюз

Къырымда бардырылган референдум халкъла аралы стандартланы жорукълары бла этгенди. Аны юсюнден тонене Къырал Думаны халкъла аралы ишле жагы бла комитетни келечиси, «Единая Россия»- Генеральный советини Президиумуу келечиси Адалыб ШХагошев билдиргенди. «Референдум белгилен- ген жорукъларгъа бузукълыкъ

этмилей этенини юсюнден къыраллы наблюдательде да айтхандыла. Халкъла аралы соообщество чертгенге кере, бу ишни бийик даражада бардырыл- ганды, дегенди депутат. Ол билдиргенге кере, тыш къыралланы келери къол кетирюрге аллай бир адам келир деп аз да саягыш этмей эдиле. Къырымны халкъы Россейге къошулууну магъанасын ангы-

лап, кесини сайлауун этгенди. «Америка, Германия эм башха къыралла тоненеге деру улуу селешин турган эселе бу ишле юсюнден, энди бир кесек тынчы- ракъ болгъандыла. Нек дегенде бу жылда деру къырадыр къе- сово айтыргъан эди. Ол онту анга Запад кесе къураган эди, деп чертгенди ШХагошев. Дагында Россей Украина кеси- ини жалынчакъсылыгъын

тас этмезча битеу амалланы къурагъа керекди. Украинаны власть органдарындан радикал- ла кетерча эиту битеу халкъла аралы соообществону борчунда», деп къышанды ол. Биз ата журтларыбызны къырымныкъда бир заманда да атып къошыргъ туюлбюз. Алыкъын Харьковда бла Донецк- де хал тапха айланмагъанды, дегенди депутат.

Сауғанав

Мариягъа - сыйлы ат

РФ-ни спорт министри Ви- талий Мутко бу кюнеде Со- чидеги «ЮГ СПОРТ»- Юг фе- деральный спорт арада къы- ралны женги атлетикадан жыйымдыкъ командасы бла туюшгенди. Шендио спорт- чубураны анда юйренуу-жаруу сорулары бардырылашыла. Виталий Понтьович атлетке эм аланы тренерлери бла да ушакъла бардырганды эм кеп болмай Солотда этген дунияны чемпионнында бийке- теге секириуде чемпион аны элган жерлибиз Мария Кучинагъа «Спорту сыйлы устасы» деген ат алгъанна шагъатлыкъ этген удостовере- нияны бергенди. ТАППАСХАНЛАНЫ Амнгат.

СЕССИЯ

Сёз асламысында жартылыкъланы юсюнден баргъанды

Тырныауз шахарны жеринде абаданарыкъ промышленность предпритие болуп жангыз «Къаб- малкъыгис»- ООО-ду. Бусагъатда аны техника жагы бла жангыр- луу боушала турды. Былтыр ол 20 миллион сом багъасы продукция чыгарганды. Ол шарттаны Тырныаузу ад- министрациясы башчысы Жап- туланы Руслан жер-жерли само- управленени шахар Советини бу кюнеде болган сессиясында юплотге келтиргенди. 2013 жылда социаль-экономика айнытынуу эсеплерин чыгъара, ол къурулушда

болуп махтарча туюл эсе да, Мусу- каев орамда кеп къатыу юй ишле- нурады, анга оюлурга къоркъулу мекиялда жашагъанла кеңерик- диле, дегенди. Ол план бла былтыр жылны аха- рында хайырланыргъа берилмеге керек эди, алай торлю-торлю чу- румла, сыйтаула бла иш арта созул- ганды. Энци уа къурулушча аны 2014 жылда 1-чи июньда билдирге айтадыла: деп къышанды. Андан сора да, доклады айтанга кере, Энеев орамда оюлурга къоркъулу 26-чы эм 28-чи номерли юйленде 48 юйорно жангы мекиялгъа кеңе-

рлюрге керек болукъуду. Доклада телесюн байламлыккыны игиндируу жагы бла ишле андан ары бардырылгъанлары юсюнден да айтылганды. Бююкюлюкде 3180 телефон ишле турды. Адамланы шахарда, аны тийресеинде элде эм шахарда арасында жорютоу-эптиу, келтириу толу жалчыланганды. Ол ишни «Эльбрус-Транс»- ООО бардырады. Аны ишлегинде 50-ден артыкъ автомашина барды. Энци ишлени мажандан иги болушукъ этилгенди да айтыргъ болукъуду.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ЖЖХ

Лифтигиз тохтап къалгъан эсе...

Жашуу журт-коммунальный молкде болган пробле- мада бизни республикада эм сулай къырылда да бир- чадыла дегер болукъуду. Кеп фатралы юйени юсеринден айтханды, алада бегирекда лифтеле эски бола баргъанла- ры белгилерге тийишлиди.

Техника регламентни излемлерине кере, лифтлени 25 жылдан кеп хайырланыргъа жарамайды. Ол а бизге не затны юсюнден айтады: жууукъ кезиуледе быллай юй- лени асламысында жашагъан аламыс къалгъа бол- лукъуду, нек дегенде мекияланы кёбсону 1985 жылгъа деру ишленгенди. Алайды да, бу проблемедан къылакъ къурулурге болукъуду?

Биринчиси, кеси да эм къыйын жон - ол лифтеге тынгылы ремонт откыду. Алай аламы багъасы учу- туюлдо: бири бююнлюкде 1,5 миллион сом турды. Терт подъезди болгон юйге уа аты миллион сом къоратаргъа керекди. Хайырланы- учула коммунальный телелеринде «тынгылы ремонт» деген статья бла бир айгъа хар къавадат метр жашуу журтла оюн беш сом телелериде. Жангы лифтни багъасы жылла бла жылы тургъа тоушериди. Алай ол шендио окъуна бузулуп эсе уа?

Экинчи амал - лифтни юйден кетерип къюргъа. Ол оную женил болгъанына не хапар. Аны бла кви-

танциядан лифтни хайырлануу бла байламлы телелуде да кетериде. Алай бешинчи этаждан бийик жашагъ- анны уа онуюну дурс керюрошмеи? Бююкюнда пенсиячыла нева жаш анла, сакътал... Аны бла бу да тюз оюу болмагъаны баям болады. Лифт сунмай турганлай бузулмаз ююн, аны техника болуума алын- дан оюнуа заманында кеп-къулукъ болурга керекди. Бу жууушлы тийишли организацияла тамалмайдыла. Лифтлени битеу аргатарын сынан, тинтип бошгандан сора аны ол белгиленген 25 жылдан артыкъ хайырланыргъа болуунга бла болмазлыгына жууп бери-

диле ала. Диагностика да хакъсыз этилмейди. Аны бир лифт оюдан орталык багъасы 20 минг сомдан башланады. Правительствоу бегими бла лифтлени жангыртуу ишле тынгы- лы ремонтча саналадыла. Аланы алыштыргъа кереклисиз оюнуу ол юйде жашагъанла барсы да жер- биле алып этедиле. Ахчаны да хар бири да береди, юйле молкюнеде къылай юйюш болгъангъа кере (ст. 158 ЖК РФ). Мында дагында белгилерге керекди: лифтни алыш- тындырыр ючюн, ахчаны юйюно биринчи этаждан жашагъанла да тнерге керекдиле.

Налыкнин администрациясындан билдиргенлерине кере, бююнлюк- де шахарда 453 лифт барды. 2008 жылдан бери 174-юю жангыртыл- ганды. Былтыр энтта да 75-син алыштыдыргъа кереклисиз заманча берилген эди. Сулай ре- спубликада уа лифтлени бешден бирини бошала турды хайырлануу болжаллары, 8,4 процинде уа ол да къалмагъанды.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

Ишчи усталыкъланы алгъынгы гаражаларын къалай бла къайтарыгъа амал барды?

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Ишчи усталыкъланы гаражалары кетюруноу, алгъа юйретюноу аншта тыйгъчларын юсюнден айта, Пшикан Таво быллаш шартла келтиргенди: умилешседе окугъанла промышленней предприятияда практикаларын этюп, эбине тюзелтирге онгла жокъдула, ишчи адамгъа сый берю адет да къуругъанды. Власть структурада да бу проблемагъа тийишлисича эс бурмайдыла.

генне да, арбаз сыйлау-чула неда ауру машока таман-чула болмай, шендоюго заманга керекли усталыкъларда иштерле, Москвада, Санкт-Петербургда, Россияни баша улуу шахарларыны, олугъай да, тыш къыраллары предприятияларына да аланы сюйюп алырла, -дегенди Пшикан Кесовин.

Президиум

Хочуланы Абдуллах.

Ишчилени жакъларын кетюруноу къайгъсын этмейдиле. Профессионал-техника билим берген окуюу кейде аттестация эттирге керекди, аланы жагы текши,

Республикада профессионал билим берген окуюу ююнде ишчи усталыкъларгъа хазырлау къалай барганы бла жыйылганланы КъМР-ни билим берю, илму эм жаш тейнону ишери жагы бла министрли орунбасары Барасби Абазов шагъарей этгенди. Ол айгъанга кере, 2007 жылдан башлап «Билим берю» миллет проекте кере, бу жумушка иги кесек ача бөлюнгенди, алай ол азды. Болсада министрлестево республиканы районларыны администрацияларыны башчылары да къолларын бошлап къыймайдыла, аны баш магъаналы барларына санан, аны толтуруу мадарлары излейдиле.

Келтиргенди: бийик билим алгъан жаш адамланы 90 проценти иш излейди, алай республикада ишчилени иги кесеге эни икелениликле болгъанлары себепли алдан жалаанда 50 проценти барды амал тийишли жерин табаргъа.

Айылмайды. Аны себепли жаш адамла бла тобеишле къурааргъа керекди. Мен атасы анасы айта: Бийик окуюу юйге кирип, аны бошгъаннан сора уа иш тампай, башха усталыкъларгъа юйенип башлагъан кеплени таныйла. Алай болмаз ючюн, таматала бла да тобеишери, аланы араларында да аныгъатлы иш бардырыгъа тийишлиди. Бу жумушка асламы информация органа да улуу себеплик этерге болжукъларда, -дегенди Хоу улму.

Конференциягъа къатышкъланы къаууму.

технология бла да жалчтыргъа тийишлиди. -Ма ол заманда ала чынтты усталаны юйретип чыгарлыкълардыла жашау жолгъа. Алай болса уа, жаш тейбюбо республикадан тышына кетерик тейюлдо, кет-

денгенди Барасби Абазов. Анга соорупа кеп болгъандыла. Жакъ бла окугъан вузга юристлени, экономистлени кеп санда чыгарардыла, ала къайры бардыла деген сооругъа жууап берди, Абазов быллаш жарсылу шартла

тыгъатуу ишчи бардырыну тюзге санагъанды. -Ишчи усталыкъланы хайрылыкъларын жаш адамлагъа ишчиле, специалистке имден да иги бирдикликде. Он кере эшитгенден эсе, бир кере кереги игиди деп, бошдан

айылмайды. Аны себепли жаш адамла бла тобеишле къурааргъа керекди. Мен атасы анасы айта: Бийик окуюу юйге кирип, аны бошгъаннан сора уа иш тампай, башха усталыкъларгъа юйенип башлагъан кеплени таныйла. Алай болмаз ючюн, таматала бла да тобеишери, аланы араларында да аныгъатлы иш бардырыгъа тийишлиди. Бу жумушка асламы информация органа да улуу себеплик этерге болжукъларда, -дегенди Хоу улму. КъМР-У-ну политехника колледжини устасы Заурбек Тулов а жыйылганланы эсерин профессионал-техника билим берген окуюу ююнде преподавател кадрларны билимлерин дайым да кетюре тургъа кереклисине бергъанды. Жаш адамланы юйретюноу амаллары кеп торлюдо, ма аланы сайлай билирге керекди,дегенди. Андан сора да, ол алада дистанция амал бла окутуу къалай къурагъланыны юсюнден да айгъанды. Окуу ююде «Компьютер сетелени», «Компьютер системала эм комплексле» специальностла болгъанларын да билдиргенди. Илму-практика конференцияны кезююнде ишчи усталыкъланы гаражаларын кетюруноу эм ишчи жерлени аслам этюу жагы бла оюмларын дагында кепле айгъандыла. Ала барсыда да жыйылгъанларгъа къалай келюрге кереклисине резолюциягъа кирдиклиде эмда жууплы кулукъларгъа жибердиклиде.

ХОПАЛАНЫ Марзият.

Сёз асламысында жартылыкъланы юсюнден баргъанды

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Жашау журт-коммунальней молке болум тынгъсыз этди. -Источник- ООО юйени сууук суу бла жалчтыгады эм канализацияны ишине жууалдыла. -Ахарда суу бургъыланы узундукълары 57 километрден асламы, канализация аз да андан хазна аз тейюлдо. Аланы бузукъсуз ишлер эм тап хайырланлыр ючюн улуу къыйын салыргъа товеди.

жерлеринде сау жылны ичинде аны керемидиле, таймалдыла. Аны алайгычыны баш оюну тауу адамла исси суу ючюн кезюноме жакъ тейлемгенлериди. Акча болмаса, иш тохтамай не этерикди. Былайда бу затны да эсте салыргъа керекди. Келпе фатарларында суу жалчтычу приборла эм ала бла бирге уа юй жалчтычу котёлла орнатдыла. Алай бла алгын бир жерден исси суу эм жылыу бла хайырлангъланы санга азавды.

Шахарда канализация бла байламлы кеп проблемала келериктенгендиле. Аз волгътуу аппаратура заводну къатында насос бла ишлеген станция бир-бир чырмаулары хатарларында тохтап турды. «Эльбурз электро сетелени» тейресинде коллектор 2011 жылда ыргъыны кезююнде бургълангъа ишлемейди.

Шахарны жылыу бла жалчтыхан «Эльбурз-Теплоком» ООО-ну иегилинде 20 котельня, 57 котёл, 55,7 километр жылыу баргъан ыз бардыла. Бирге алып айтканда, бир бирде тох болмай къалып, аз заманны от ёчюле эсе да, юйени жылыу бла жалчтычу аман тейюлдо. Алай исси суу бла болумгъа алай айгъаргъа къыйынды. Пожарный микрорайонда, Тебен Гирожанда эм Камукада жашагъланла исси суу таба эселе да, Тырыуузуны башха

мей къалганды. Ол а иште чырмау болганды. Предприятигда кадрларны жетишмегенлеринде эм техниканы эски болгъаны да санитар тазалыкны сакълануу жалчтыргъа онг бермейдиле. Алай бла кир-кипчи, багуш ташымлай къалгъан кезуле боладыла. Бек улуу кемчилик а, къурулуш материалланы, къалгъан-къулгъанлары башха багушу шахарны ичинде эм андан тышында суу жагъалагъа, агъач талалагъа тейлоулериди.

Шахарда санитар болум да тынгъсыз этдиргенни юсюнден да айгътыгъанды сессияда. 2013 жылда тазалыкны сакълануу, жашиллендируноу борчу «Технокомплект» ООО-ну боюнуна салынганды. Алай анга берилерге керекли 2 миллиондан аслам акча аны къюналу тош-

Бу улуу кемчилик, ушагъ-ушуулукуну кетюруноу, жолун кесюноу администрация бла бирге санитар служба, архитектура, полицияны участка инспекторлары, ГИБДД къюлгъа бирден алыргъа борчулула. Алай да, бу аыллы иште бир-бир адамланы терликлене да айтыргъа керекди. Быйыл кючю шахарны жеринде тазалык, тизиллик болуруна айкалып эс бургургъа деген бору салынганды сессияда. Анга уа, администрацияны бла депутатланы оюмларына кере, предприятияны, организациядиланы онучулары бла предпринимательни тире къатышыгъа кереклиде.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Борчлукъланы жоллары кесилликди

Эксперти компания

«Газпром межрегионгаз Пятигорск» компанияны керекли Наталья Амшуква билдиргенге кере, Къабарты - Малкъарда 1058 адам жакъ ючюн иги кесекден бериле тейлемей, бирге этип турдыла. Ала жыйылгъан оумманы жатмаса, тыш къайралгъа чыгълалык тейюлдо.

УФССИ-на болумну ачыкълагъан къагъытла жибергенди. Ол документле сод приставла, ишни къюлгъа алып, борчлары болгъланы къырадан тышна жибермеца онгла табарла деп ышанадыла.

Аны юсюнден «Газпром» регион филиалы Россияни Къабарты - Малкъарда

Къабарты - Малкъарда 1058 адам жакъ ючюн иги кесекден бериле тейлемей, бирге этип турдыла. Ала жыйылгъан оумманы жатмаса, тыш къайралгъа чыгълалык тейюлдо.

Къабарты аслам ахча телеулер болгъланла былтар да эсте алынгандыла. Болсада ол заманда аллайланы саны 334 инсанга жете эди. Быйыл ол кёрюмдо юч кереге кеп болгъанды.

Наталья Амшуква айгъанга кере, мындан арысында телеулер улуу болгъландан сооруда да къаты болгъланды.

Закийни назмуларыны окугъандыла

Хурметлесу

Бизни корр.

14 - чо март малкъар калкыны адабиятны мурдорун салгъан закий Кизимни ёлген кюноме, Белгилсича, ол 1945 жылда Орта Азияны къумлу тюзлеринде ауушханды. Осугъан толтуруп, къыбырын туугъан жерине къайтаргъандыла, келлик тейлопни эсеринде сакълангъан эсгертеме орнатхандыла, республикада аны аты бла ормалда да бардыла.

Бабугенде кадет шолкуну алында да талханды жерин поэти эсгертемсе. Мында юйренген жаш адамла аны тегерени таза тутаргъа итинделди. Бу кюнде усталла, кадетле да, аны алында жыйылып, акылманны назмулары келден окугъандыла. Тобеишну хазырлаугъа шолкун малкъар тил бла литературадан устасы Башийланы Зуура улуу себеплик этгенди.

жол жюрюген жаш къызгъа къыйын эди да. Алай бла ол Нальчикде биринчи поликлиниканы стационар бөлумоине кёчеди. Мында участка врачна жиберген саусузалагъа багъардыла. Ала тургъан жерлеринде анализлерин ётдюрок, ауруларын тохтадырып, багъуалыгъа хазир болуп келди.

Лариса Ахсатовнагъа кеп затлага тобеиге поштенди. Врачны насыбы уа алагъа болушхан, себеплик этгенди. Алгъаркъада къыйын ауругъанга кырагъанды. Жыл саны келген адам эди да, кеп аурууу къозгалып, бек ижилип тура эди. Кюнде-кюнге къызгъагъа болушхан, бир аны жагыдан тинте кетип, бар сылтау жюргенден болгъланы тохтадырып, кардиология бөлумден специалистлени чакъыртып, алагъа ётдюреди. Анда тох багъуу этилип, сауузу ауруу унутурга болуп кетгенди юйюне.

Къюлу - чемер, тили - ариу

ХУНЕРЛИК
Нальчик биринчи номерли поликлиникасында стационар бөлум барды. Анда адамла кюндюз салукулларына бакъдырып, кечеге уа юйлерине кетедиле. Болничада жатып, кеслерине къараталмагъанлагъа, айхай да, бу амал иги себеплик этеди. Мында врач Бёзюлоны Ахсатны къызы Лариса да иштейди.

Ол коллективде сынаулу, билимли специалистден бирине саналады. Кеси да жыйырма бла он адамгъа къарайды. Аланы жаргъыларына тынгъалайды, анализлерин тинтеди. Хар бирини ауруун тохтадырыгъандан сора уа тийишли бюурула. Саусула аны билимликни, ауругъланы азырмакъларгъа багъууу жаратадыла.

Лариса Ахсатовна ариу тили, сабыр адамды. Саусуланы жаргъуларына кеп салып тынгъайла да биледи, огурду сёзю бла себеплик да этеди. Анда багъуу аны кетгеннен бири - Къадирланы Зухура: «Ларисаны сёзю да дарманды. Аны бла ушакъ эсем, ауруларымы нуутам, къаруу къошгъланча болома», - дейди. Улоудан улоугъа минип, узакъ

жол жюрюген жаш къызгъа къыйын эди да. Алай бла ол Нальчикде биринчи поликлиниканы стационар бөлумоине кёчеди. Мында участка врачна жиберген саусузалагъа багъардыла. Ала тургъан жерлеринде анализлерин ётдюрок, ауруларын тохтадырып, багъуалыгъа хазир болуп келди.

Ахсатны къызы Бёзюлоны Ахсатны къызы Лариса да иштейди. Мында участка врачна жиберген саусузалагъа багъардыла. Ала тургъан жерлеринде анализлерин ётдюрок, ауруларын тохтадырып, багъуалыгъа хазир болуп келди.

ОСМАНЛАНЫ Хыиса.

Паралимпиада оюнлага командабыз тарых рекордну тохташдыргъангы

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Паралимпиаданы къуанч халда жабылуу уа «Фишт» майданда болганды. Анда командабызны байрагъын башда сагъынылгъан Михалына Лысовагъа элтирге болжукъланды. Ол бу оюнлада юч «алтын», аллай да да кюмш майдал къыгъанды. Белгилерчады, бизни кюшуларарыбыз Украинаны паралимпиадачылары, ала да болар деригин келди.

дуралгъандыла. Ала чынтты ётлери болгъан адамдыла, баш урабыз алагъа», - дегенди ол.

«Фишт» майданда болгъан жабълуу программагъа къызгъанчы келю тогмай къалмаз эди. Бир бирине ушамагъан аллай сейрилик номерле кёрюсте эдиле аны кюрагъланла. Бююнда бег а, сакътата къатышы салынгандан номерле адамны кёлюне жетмей къалмагъланды. Битеу ол затлага эм эришюу къылай къазуатда бар-

Жабылууда төрт жылдан кыш Олимпиада эм Паралимпиада оюнула бардырылыкълары Корей Республиканы келечилери майданга жыйылгъланлагъа эни программамы кёрюстендиле. Андан сора РФ-ни Путьингестюну Председателини орунбасары Дмитрий Козак сёвшегенди. Ол Олимпиада эм Паралимпиада оюнуланы Сочи-ге жетишимли бардырыгъа себеплик этгеннен барысында да кырызлыгъын билдиргенди. Бу керемде эришюлеге къатышханла уа, спорст жетишмледен сора да, келеринде хорлагъа жетмей къалмагъланды.

Халкъы аралы Паралимпиада комитетни президенти Филипп Крөйвен Социде Оюнна аланы тарыхында бир заманда болмагъланча алават къурагълангъларын, РФ-ни жыйымдыкълары командасы болупгъан жетишимге да къуангъланын эни белгилегенди. «Сау болсуун Россия эм Сочи. Мында кеп иш этилгенди, къызгъларгъа эни Башчысы Владимир Путинге, битеу бу байрамны къурагълангълары да жюрек ырызлыгъларымы билдиреме», -дегенди ол.

КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан.

ЖАНГЫ КИТАП

Болгарлыла - кырачайлыла бла малкырачыллыла ата-бабалары

Демонгли Гунн кыагынат чынылгандан сора Евразия тийресинде бир нана торк кырал кырулады. Торк Жужан, Уйгур кыагынатла, Орта Азияда, Кавказда бла Каспий тоолоринде Алан кыагынат. Орта Европада уа Азар кырал. Гунн миллеттери бек кошполонерден бирлери уа болгарлыла болгандыла. Малнылык, жерчилик бла да корошгендиле, кичон да айлангандыла.

Альгаракса татарлы жазуучу Фатих Сибастуллини «Татарлыла бла чойнолтөө» деген торк-татар халкысы тарыхларыны эм ала кырган кыралланы испоринден китабы чыкканды. Анда кырачайлыла бла малкырачыллыла бир блек бет жоролонгонды. Ала алапаны туудуклары болганларыны юсонден газетибизни кен болмай чыкканы номеринде басмалоган эдик.

Энди уа болгарлылагы ышналп кырачыйк. Китапда алага да улуу эс бурулды. Автор айтылганга кере, ала да бизни ата-бабаларыбыздыла. Жетинчи ёморде Каспий тоолоринден башлап Шимал Кавказга, андан шёндого Украинага дери Кыра Болгар (Чёрная Булгария) деген улуу кырал болгонды. Бу хапчыбыз аны юсондеди.

(127-114 жылла бизни ёморлорде дери) болгарлыла жашаган жерледе улуу кыайгы болганын, аладан айрылып, бир кызуум адам эрменчиле жашаган жерге ётпенерини юсонден айтылады. Болгарлыла бла байламлы жер ата да бардыла. Сёз ючюн, Болгар чырак.

Аспарух хан

Аллай да, эрттеги болгарлыла Кавказ таула тийрелеринде жашагандыла. Ала турган жерлери болгарлылары жерлери дегендиле. Проконий Кессарийскийи шаттыгыны кере, бешинчи ёморде гунна Басын эм Эмбазыккы башчылыгында Дербент тарны кылга эткендиле. Сирияны Ритор билдиргенге кере уа, VI ёморде Дербентти шимал жанында гуннланы туудуклары болгарлыларыны дидыла. Бир-бир таркы кагыгытада

Кыубрат хан жашары бла

бла гуннланы туудуклары болганларыны чертеди. Атилла ёлгенден сора ала башка миллеттерин араларында башчылык алгыга корошедила. Алай бла 632 жылда шёндого Россия, Украина, дагыда Кыра тенгиз, Азов тенгиз, Кыбан суу жагыларында, Таман жарым айракында демонгли Кыра Болгар жаратылды.

Айгырманы да тутуды. Сёз ючюн, Кыра тенгиз - Демонгли тенгизи.

Аны кыраган Атилланы тоюнкой туудугу Кыубрат хан болгонды. Ол 605 жылда тууганды. Сабийлигинден Ираклий патчакны кылууда ёстеди. Ардарында да христиан дини да алады. 630 жылда, кыуум болуп халкыны бириктирип, аварлардан айрылды. Аны бла байламлы Никифор бабас былай жаганды. «619 жылда Кирросе-гунн миллетин башчылык кылуум эм сыйла адамлары бла Византияга келеди. Анда христиан динини жашырчылыктары бла шагырайлыгы».

Кыубрат андан кыайып келгенден сора аварлыла бла уруш башайды. Демонгли Болгария (Великая Булгария) кыралыны кыруайды. Ара шахарына Таман жарым айракыга, бурунуку Фанаторияга кечореди. 635 жылда бек грекчи кишини кызын алады.

Кыубрат жаш болганыгыга, баш эди. Хар эртки ишин алгыдан иги сагыны эти башлаганды. Ол себептен аны кыралы бос барганды. Бу иште жашлары Кыотрак, Арслан, Балтик, Балхар, Аспарух, Кубер, Алпей ии болушканды.

Болгарлыла бла византиячыла уруш этедила.

айтылганыга кере, болгарлыла Шимал Кавказга бизни эргазда дери экинчи ёморден бери турдыла. Алай ала андан да эрте жашаган болура Кавказда.

Сёз ючюн, Отыз, Табен Чегемде, Пашкутада эски журтла, Кыашкута тийресинде обала. Аллай эсгермене Охытовс кыабакыла, Аргунда, Май шахар тийрелеринде да бардыла.

Кубер андан кыайып келгенден сора аварлыла бла уруш башайды. Демонгли Болгария (Великая Булгария) кыралыны кыруайды. Ара шахарына Таман жарым айракыга, бурунуку Фанаторияга кечореди. 635 жылда бек грекчи кишини кызын алады.

Кубер кесине бойунган адамла бла шёндого Македонияны тийресинде орналганды. Ол да Шахшаридан башлап Турцияны Европада жерлери бла бирге улуу кырал кыраганды. Куберни Болгарисин деп. Аны Россейде бир-бир тарыхчыла окуму билмедиле.

Юде Шимал Кавказны юнчылгы жанында, Дагыстанны тенгиз жагыларында, Хазар кыагынат кыруала тебиреди, Артада анга Шимал Кавказда, шёндого Россейни кыбыла жанында жашаган торк тили миллетле кошуладыла. Хазар ата Малкырада саклангандыла. Сёз ючюн, Бультын тийресинде Хазар кыла болганды. Хазар патчак Иосиф IX ёморде былай жаганды: «Хазарияны кыбыла жанында, Горжо бла чекде, Баси неда Бас деген хазар миллет жашайды. Малкырачыллыла айтылчак жигитлери Басынтыны аты да ол миллетти аты бла байламдыла. Горжолго да, малкырачыллыла да Басынты деп андан айта болура.

Бул миллети кырачайлыла бла байламлы дагында бир шарты айтыйкы. Аспарух хан бла кеткен болгарлыла Дунай сууу Юконунда ишленген биринчи элдерине Эски Журт деп атагандыла. Кырачайлыла да Кырачаны Архызда элине эски Журт дегендиле.

Биринчи кыралыны Шимал жанында жашай эди. Шёндого Татарстан тийресинде. Мында болгарлыла кен зат ишленгенди. Ол санда ара шахарлары Билрны эм артап Алпын Орданы ара шахары болура. Булгарны, Дагыда Кырачаны, Суварны. Атасы ёлгенден сора ол Кыра Булгарияга да ону эткенди. Ол а шёндого Украинады. Аны ара шахары болганды. Алгын анга Башуу деп эдиле. Баш шахар деген маганыны тутуды. Кыубрат ёлгенден сора ол тийреде асыраганды.

Кубер андан кыайып келгенден сора аварлыла бла уруш башайды. Демонгли Болгария (Великая Булгария) кыралыны кыруайды. Ара шахарына Таман жарым айракыга, бурунуку Фанаторияга кечореди. 635 жылда бек грекчи кишини кызын алады.

Тутулганы малкыр деген атлары болгарлылардан келгенди. Кочнуу халкыла да тутулганы ол бла биледиле. XVII ёморден бери орус каагытылага ол ат бла тошгендиле. Кырачайды, Малкырада да болар ата саклангандыла. Сёз ючюн, Чымыла, Булуну, Хурау, Жужур, Биттуру эм башкала. Хазар кыагынат аслам халкы болгарлыла бла аламыла болгандыла.

Кырачайлыла бла малкырачыллыла тебри кулчуларында болгарлыла бла байламлы кен соруулары бары. Аланы тауу кийизде, кийимде, сырбада эм кен башка затда керби. Аланы барысын да тинте кетсек, юн-болгар эм хазар миллетле кырачай-малкыр халкыны ата-бабалары болганыны ачык керюнди.

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Былда бир затка эс бурыйк. Бурун заманда кыра деген сөз торк тилде демонгли деген

Библиотека иш

Хар зат да - сууну юсюнден

Акь-Сууну Маданият юйюнде орналган библиотекада ишленген, сабийлеге киталпа беруу бла чекленип кыалмай, торлю-торлю тобуштели, ингиле, оюна кыалмай барыны юсюнден да тынгылы хапар айтыланды.

Анда сора да, ол сабийлени туруган республикабызны юсюнден котирова хазырлап басмалаган чыгарыла бла да шагырей эткенди. Алай бла школчула бизни тийреде тазуа сууну проблемаларыны юсюнден да билгендиле. «Суу жашагыга керекди» деген обзорга да тынгылагандыла, кеслери окуп билген затпадан да хапар айтыланды.

Окмуула Акь-Суу черкени боюнча келип солуга сыйагениге теверкени кирлидирмеги, кыудутерге хата салмагында деп, чакырыла хазырлагандыла. Аладан бек игиине Оркыяланы Малжаны айтыу бла сураты саналгандыла. Библиотеканы гиче окууулары этген затла да кермоню экспозициясына кошулгандыла. Ол а 23-ю марта дери турлукду, аны себелли анга ким суйсе да, келип, шагырейлерин орк тобарыкды.

Окмуула Акь-Суу черкени боюнча келип солуга сыйагениге теверкени кирлидирмеги, кыудутерге хата салмагында деп, чакырыла хазырлагандыла. Аладан бек игиине Оркыяланы Малжаны айтыу бла сураты саналгандыла. Библиотеканы гиче окууулары этген затла да кермоню экспозициясына кошулгандыла. Ол а 23-ю марта дери турлукду, аны себелли анга ким суйсе да, келип, шагырейлерин орк тобарыкды.

Окмуула Акь-Суу черкени боюнча келип солуга сыйагениге теверкени кирлидирмеги, кыудутерге хата салмагында деп, чакырыла хазырлагандыла. Аладан бек игиине Оркыяланы Малжаны айтыу бла сураты саналгандыла. Библиотеканы гиче окууулары этген затла да кермоню экспозициясына кошулгандыла. Ол а 23-ю марта дери турлукду, аны себелли анга ким суйсе да, келип, шагырейлерин орк тобарыкды.

Окмуула Акь-Суу черкени боюнча келип солуга сыйагениге теверкени кирлидирмеги, кыудутерге хата салмагында деп, чакырыла хазырлагандыла. Аладан бек игиине Оркыяланы Малжаны айтыу бла сураты саналгандыла. Библиотеканы гиче окууулары этген затла да кермоню экспозициясына кошулгандыла. Ол а 23-ю марта дери турлукду, аны себелли анга ким суйсе да, келип, шагырейлерин орк тобарыкды.

Кыужурлык

Атларын не ючюн алышкандыла ?

Энде болмаган затны ачыклаган Россияны Юстиция министрствосу: адамла кеси атларын терк-терк алышкандыла башлагандылар. Кимни эсе да тукум аты богурдуганын буу

Художестволу гимнастика

Фёдор Достоевский айткандай: «Дунияны саклар куч – ари-улукчу». Ол болун бла байламлы уа художестволу гимнастика каны айырмалы айтырды. Аны бла корешкен кызыкчыла уа субай да, чырай да болса да...

Спортну бу торло эсе асамет, эм кыйынчылдан бириди. Гимнастиканы койгозе чыгып, музыкага көре тепселерин унутмайкы. Аны бла корешени саны, жорюшо да башка-ладан айырмалды, ким да сукланып кызарча. Анда жетишим болдуруу ючюн, адамга уллу куч, тээом, кыжымай, ол ишден таймай, хар кюн сайын усталыгын ёсдоре, жарду этерге керекди.

- Кружобузу он жылдан бери иштейди. Бери асламында 5-6-жыллык кызыкчылары албыз. Алай дагыда гимнастикага бек итинген улуракчыла келсе да, угай демейби. Жашымрай айттым, таматарак сабилеге гимнастиканы эбине, жорукчылары, керекли излемерине тошюноре, санларын, чарларын келиширирге кыйынчырак болды. - дейди Инна Анатольевна. - Гитчелени уа сюеклери алыкча кытмагыны себепли санлары кереклисича созулалды.

«Жар кызычыкыны да хунерин айнытырды керекме»

Бери жорюгенлени бу жолга тошюнордуруу ючюн, ала бла айкычты эки керге бир саякча. Ичинде жарула бардырашыла. 7-жылкыла бла - юч, аладан таматаракчыла бла - төрт керге тобушедиле, 12-13-жылкыла бла уа кюн сайын 4-5 саякч кореширге тошеди. Алайкыз гимнастикада бир торло жетишим болдуруу амал жокчу. Былай низамга тээалмаган бу спорда бийиклеге не хазна жетиши. Садулуксуз сабилеге да спорт тюз дарманча керекди.

дуняда художестволу гимнастика бек коичленгенди. Бизни спортчуларыбыз ала бла тең эришчира, республикада анчи база болурга керекди. Болсада ала биринчи атламларын этгендиле, тынч-тынч жетишимле болдура төбирегендиле. Тренер юкюретиу программаны башча спорт школладача жарашдырдыр-га юрешеди. 2011 жылда кызыла Алина Кабаева кызарган «Алина» деген турнирде биринчиле болгандыла. Бир жылдан а Инна Батыршина башчылык эткен халкыла аралы турнирде «Самое эмпациональное исполнение про-

граммы» деген номинацида хорлагындалы. Эзген жыл Питтюрск шахарда ёткен «Золота арда» турнирде - 3-ю жери, дагыда «Золота осень» аталды уа 2-чи эм 3-ю жерлени алгандыла. Инна Анатольевна айттууна керге, анга сейирди бу спорт бла корешкен, алай бир хунерли сабил болганына кыуанганга турады. Ол кюн сайын ашыгып келеди ишине, энди уа не жетишимлери бла кыуандырдырала ала деген аксыл бла. Дагыда бу кружобу мурдо-ноу «Солнышко» атлы спорт-төусеу коллектив кызарганды ахырчында.

Футбол

Калининграддан очкосуз кыайтхандыла

Футболну миллет лигасыны 27-чи турунда Нальчикни «Спартак» Калининградда ол жерли «Балтика» бла тобушедиле. Жарсыуга, бу матчы бизни футболчуларыбыз 0:1 эсеп бла хорлатхандыла. Жангыч голну «Балтиканы» кыоруучуусу Константин Зимулька экинчи таймны 57-чи такыйкыасында урганды.

Андан сора спартакчыла, жетишим болдурабыз деп, не бек жорюшен эселе да, кыонакбайлына кыраа эшиклерине толну кийралмагандыла. Оюн ол эсеп бла бошалганды.

Чемпионаты 27-чи турдан сора таблицасы. Table with columns: КОМАНДАЛА, О, Къ, Тб, X, Т, О. Rows include: 1 Мордовия, 2 Алария, 3 Арсенал Т, 4 Торпедо М, 5 Лфу-Энергия, 6 Шинник, 7 Уфа, 8 СКА-Энергия, 9 Балтика, 10 Газовик Ор, 11 Спартак НЧ, 12 Енисей, 13 Сибирь, 14 Химик Дз, 15 Ротор, 16 Салют Бл, 17 Динамо СПб, 18 Металлист, 19 Ангушт.

Тюбешуде бу футболчула ойнагандыла: «Балтика»: Александр Колянич, Михаил Рытов, Константин Зимулька, Евгений Освенко, Максим Васильев, Дмитрий Сысуев, Алексей Алжиковев 83), Григорий Жирков, Дмитрий Стоцкий (Виталий Запруднов 90), Максим Скаков (Виталий Калеников 61), Артур Эозин, (Александр Минченков 73), Максим Вотиков.

«Спартак-Нальчик»: Николай Цыган, Сергей Костин, Залим Маков, Георгий Джикия, Игорь Киреев, (Мухаммад Султанов 68) Гуджа Рухаха, Алихан Шааев, (Валерий Чуперка 77) Артур Рёбоковченко, Дмитрий Зиновьев Руслан Болов, (Андрей Панюков 59), Давид Сирадзе, (Амир Бажи 46).

Сары карточкалары Артур Эозин, Дмитрий Стоцкий, Дмитрий Сысуев алгандыла.

Турда бирси командала былай ойнагандыла: «Алария» - «Салют» Бл 0:0, «СКА-Энергия» - «Енисей» 2:2, «Уфа» - «Арсенал» Т 3:4, «Газовик» Ор - «Сибирь» 0:0, «Химик» Дз - «Мордовия» 0:1, «Ангушт» - «Торпедо» М 0:2, «Шинник» - «Динамо» СПб 0:1.

БОКС

Пелиуанланы ичнде жунчумаганды

Баубегенчи боксчу Томенланы Бийберт Витязеве посёлкада 1996-1997 жыллада тууганна-ны араларында бардырылган VII халкыла аралы турнирде Кзылгыз-Малкыарны көргөзгөндү. Спортну халкыла аралы устасы Николай Павловичуо хурмети-не жораланган эришулеге Фридрихда тобушедиле. Бу жол да таулу жаш анга онг берме-

Пресс-конференция

Биджиланы Хасани, «Спартакны» баш тренери, шендо команданы баш бардырандан бири, Футболну миллет лигасында кыларга болганын энчи чертгенди.

- Тюбешу бизге тынч болмаганды, дегенди ол. - Калининградда бек кыйналып, кече сагыз экиде жаткенди. Ол кюн окуму майданга чыгарга тошеди. Жарсыуга, битев эттен муртарлабызга жеталмаганыбыз, эсеп биз сойгенча болмаганды.

«Балтиканы» бек кючло футболчулары барды, ала кергиси бла да аламат футбол көргөзгөндиле. Шендо финанс болуму-бу тапды, кыларга матчыла тынгылы хазырлануу мурдабыз. «Балтиканы» баш тренери Евгений ПЕРЕВЕРТАЙЛО аланы команда хорламга тийишли болганын чертгенди: «Майданда бек кючлөкө көрүне эдик. Аны оюнну барганы да көргөзгөндү.

Кылуубуздан келгенча чабыуулук этген-ле турганбыз, аладан бири жетишим да көргөндү.

Дагыда ойнарга жангы футболчуларыбыз ийгенибиз да аланы көлөндиргенди. Алай алыкча команданы проблемалары ол санда финанс жангы бла да, кёпчүлөк. Аны ючюн ол болган составыбызга шынабыз», - дегенди ол.

АЗРЕПЛАНЫ Хасан.

Адам эм табийгызат

Эчкилене санларын кёбейтирге муратлыдыла

Кыабарты Малкыарны алимлери кышкы экинчи Кызыл киталка кийирги муратлыдыла. Республиканы кырал тау запоевдиниги илиму бөлүмюно таматасы Аккылары Бузжитиг билдиргенге керге, арт заманда жанууарланы бу торлоконо косо бла тинтти ишле жангыз да 2000 жылда бардырылгандыла.

-Табийгызатта ненча эчки болганын киши тюз айтпалык туюкдо боюндокуле. Алай сагануу киши да эткенди. Бу сагытта аланы телюсон сакыла бла байламлы жумушланы бардырырдыа заман жетип турады. Мени сартын, Кызыл киталка окуна кийиргирге керекди. Бу жердеде иштерин бардырган егерлени оюмларына керге, жанууарланы саны төрт жоюдан аслам туюкдою, - дейди Аккы ууу.

РАН-ны Кыабарты Малкыарда имуу арасыны специалист Алим Пхитков билдиргенге керге, башында сагынылган иш бла жорюшири биологичла электронны приборла улуу себеплик болуучулду. GPS навигатору хайры бла жанууарланы кыайсы жердеде болганыларыны тюз тохташдыр-ынг барды.

Кышкы эчкилеге Кавказда жансада таулада 2-минит мөрт бийикликте тюбеге болуучу-

ду. Аланы уллулукчылары 80 сантиметрге, ауурдуклары уа 30-50 килограммга жетеди. Эчкилене бу торлоюлери кырдик кыалын бек есен талада отларга бек союдиле. Бирде ала, коте келип, агыачны кыйырына чыгып да кыздыла. Жайны замандында ала уакыт-уакыт кыуумула бла жорюйдюле, кышда уа сюору бирге кыошулады. Жашагын жерлери не заманда да кыяа бетледиле. Мында

СПОРТ

Терсизги толусуллай тохташдырылганды

Нальчик шахарны сюдоу Х. Янукавин уполоненый ишин тинтип бошатынды. Ол жолда жорюшо жорукчыларын бузганы оман аны хатасындан адам өлгөнү ючюн жууакча тартылганды.

Сюд тохташдырылганы, Янукавин машинаны жорюторго эркинлик берген документи алгандан да сыйрылган эди. Алай анга да кыараман, ол былыт июль айда «ВАЗ-21093» машинада руль артында Нальчикке бара болганды. Чернышовский-Головак орамла бирге кыошуган жерде, жорукчыла бууклыкты этип, сефоторну кызыл жангангына тохтамай, «Рено-Логан» машина бла кыагышканды. Ызы бла уа эки машина да чартлап, «Мерседес-Бенц S-500» машинага тийгенди.

Аварида «Рено-Логаны» водители эманда биргисине баргын адам ауур жаралы болгандыла. Водитель Республикаы клиника болынында эсин жыймай өлгөндү. Сюд Янукавин терсизгин тохташдырылды. Кырал терслючю аны төрт жул тутмакда тутарга эманда водитель праволарын анта юч жылга сыйырырга кереклисин излеген эди да, суд аны тюзө санаганды.

Бизни корр.

ТЕАТР

Кыайсынын сыфаты - сахнада

Малкыр кырал драма театр кесини кезуиле оюнуна чакырды. 22-чи мурта ол экиокт пост Кыуилианы Крайсини юсюенде «Жашуу - өрлеуде» деген драманы көргөзторюкдү. Аны автору Кыуилианы Элизатда, оюну режиссер Атырзаланы Магомат салганды.

Бу жолгу спектакл Халккыбызын жонгыруу юкюне аталды. Ол 18 сагат 30 минутта башланырдыкы. Сороруу болгыла бу телефонна бла сөйлөшиниз: 47- 50-40; 47- 54-37. Хош келиги!

«Лир патчахха» чакырады

Мухадин Наговици иели театры 22-чи бла 27-чи мурта экиокт драматург Уильям Шекспирни «Король Лир» деген трагедиясын премьерасына чакырды. Аны режиссер Теуважов Солтан салганды. Баш ролнууа Олег Гусейнови ойнардыкы.

Спектакл, кыбарты тилде бара тургындай, орус тилге да көрюлорюкдө. Оюн, хар замандача, 18 сагатта башланырдыкы. Театрла хаксыз кирирге болуучуду. Хош келиги!

«СПАРТАК-НАЛЬЧИК»

Отуз беш миллиону сомну урлагындыла

КыМР-де Иш ичине министрствоту спорт-службасында билдиргенлери не керге, «Спартак-Нальчик» футбол клубу алгынын таматарлары 35,5 миллион сом ахчаны урлаганлары бла байламлы угондон иш ачалганды. Ведомствон билдиргенлери не керге, алай бир ахчаны ала клубка көчгөн төрт футболчуну сыйлагын кезиуде агент жумушлагга кыоратхана көрзюзотп алгандыла. Келишимле тренерлени бла клубу спорт директору кытайшыулары бла этилгенди.

ТАПАСХАНЛАНЫ Аминат.

Полицияны харкюнюк ишшнден

Урушну ветеранын хатаган кыутхаргандыла

Аномина Инна Ивановна бу конюезде Россияны МВД-сына Нальчикке Управлениысыны оюнуларына бисон кыагыт жиберегенди. Ол анда участка уполномоченыйли полицияны тамата лейтенанты Исмет Мальбахову, Азамат Жирикову адамла ючюн кыайгырча билгелерини юсюенде айтханды. Аны алайгыгына шагъат болууча былай шартны юлгоке көлтүргенди. Улуу Ата журт урушну ветераны лётчик-испытатель 90-жылкы Николай Дмитриевич Хромов жашагын мехлямы улайган адамлары тынгсыз болуп, участка уполномоченый кылулукчуларына ол иги кесек-

ден бери арбагыз чыгып кыргы-мектеге, жуу болуп кыламык эки дегендиле. Полициячыла аны алайгытын билгенле, мычым ветеран жашагын юйге көлгөндиле. Эшикин кыагыт юкюршөндиле. Алай киши жууап кыайгырчанды. Ол заманда РФ-чи «Полицияны юсюенде» закону, 15-чи статьясында айтылганыча, фатарны эшиктерин кыалай да ачып, кырт кишиге болушурга керек болуп, Азамат Жириков көт кыайгырчю 3-ю этажыны балкунуа өрпөл, андан ветеран жашагын фатарга форточка бла тошгенди. Анда уа Николай Хромову, эси аууп, ктуру жерде жатып тур-

гынын көргенди. Жаша анга биринчи медицина болушук этгендиле, андан сора тийишли службага өлөшөндиле. Бисонлюке ветераны саулугу игиге айланганды. Алай бла полициячыла Улуу Ата журт урушну ветеранын өлөмдөн кыутхаргандыла. Бу сагытта Россияны МВД-сыны Нальчикке Управлениысыны оюнулары Исмет Мальбахову бла Азамат Жирикову саугалануу юсюенде вопосса кыарай турады.

Россияны МВД-сыны Нальчикке Управлениысыны пресс-службасы.

Кыабарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутаттары ол Парламентини Аппаратында кыулу-ук этгенле КыМР-ни Парламентини Республика Советини экинчи чакырылынууу депутаты, КыМР-ни Парламентини Председателиче жамурут советини члени ШАЛАТОВ Анатолий Григорьевичи өлгөнү бла байламлы аны ахуларына, жуукчыларына, бушу этип, кыайгыт өзз бердиле.

Footer section containing contact information for the newspaper 'Zaman'. Includes phone numbers, addresses, and subscription rates.